

B-124

#19

Novembre 2020

Suplement de
l'ensenyament de
Castellar del Vallès i
Sant Llorenç Savall

© Foto de rawpixel.com - www.freepik.es

Programa dual de batxillerat

Per primera vegada, durant el curs actual, 2019-2020, sis alumnes d'ESO de l'Escola El Casal estem realitzant el programa dual de batxillerat, que té per objectiu l'obtenció simultània de la titulació oficial del batxillerat català i del batxillerat nord-americà.

El mes de maig del 2019, el col·legi El Casal i Academica Corporation, la institució educativa nord-americana més important, amb més de 100.000 alumnes, vam signar un conveni de col·laboració per tal de proporcionar a l'alumnat de l'escola un programa d'immersió lingüística, tecnològica, formativa i educativa en una *high school* americana a la vegada que segueixen els seus estudis obligatoris a El Casal.

Preguntem al director del centre, César Sánchez, **quin és l'objectiu d'oferir el programa dual a l'alumnat de secundària de l'escola El Casal:**

“
L'objectiu és proporcionar un avantatge competitiu addicional als nostres alumnes. D'una banda, totes les assignatures i les relacions amb els professors són en anglès, de manera que els alumnes adquireixen un nivell bilingüe avançat. De l'altra, l'aprenentatge és 100% online, cosa que permet als nostres alumnes assolir un domini del maneig de les tecnologies més avançades d'aprenentatge digital. En darrer terme, els alumnes adquireixen un grau molt elevat de responsabilitat a l'haver de gestionar el seu propi aprenentatge de manera autònoma en un entorn internacional d'alt rendiment.

Preguntem a la coordinadora dels projectes internacionals de l'escola, Montse Gestí, **com s'aconsegueix el diploma dual:**

“
El sistema educatiu dels Estats Units avalua els alumnes per coneixements i capacitats. Considera que un alumne no ha d'estudiar la mateixa assignatura (matemàtiques, física, literatura...) en dos idiomes diferents, de manera que convalida el 75% dels crèdits necessaris per obtenir l'*American High School Diploma*, i així els nostres alumnes només han de cursar les matèries específiques del país (llengua, cultura, història). Això suposa haver de fer 6 crèdits online, 4 d'obligatoris i 2 optatius. Per exemple, si l'alumne comença el diploma dual a 2n d'ESO, només haurà de fer 1 o 2 crèdits per curs, i la càrrega lectiva serà menor quan arribi al batxillerat. Al final, els alumnes del diploma dual reben la mateixa titulació que els alumnes dels Estats Units en acabar la high school.

Preguntem a Rafa Gámez, alumne de 3r d'ESO que està matriculat en el diploma dual, **com treballa i quin és el nivell d'esforç que li suposa:**

“
Treballo des de casa, amb l'ordinador i la tauleta. El diploma dual em suposa un esforç similar a una activitat extraescolar, unes 4 o 5 hores setmanals. Tots els continguts i les activitats estan penjats a la plataforma online i em comunico amb els professors a través de videoconferències i live sessions. Tot en anglès, i tot molt fàcil. Ho porto bé.”

“
The Dual Diploma Program has been a very good experience for all of us, because we have improved our level of English and we have learnt how to organize our study time while we are getting in contact with students around the world. Thank you, diploma dual.”

© Els alumnes del diploma dual.

Projecte Natura

L'Escola El Casal té una ubicació privilegiada. A pocs passos compta amb un bosc ple de recursos naturals. La natura ofereix una quantitat molt gran d'estímul que, en contacte amb ella, fa que els infants es trobin amb una sensació de llibertat, amb capacitat de moure's lliurement, d'observar els processos que se succeeixen... i això és fonamental per al desenvolupament de les seves habilitats de moviment, però també un estímul per a les seves neurones, per a les emocions i per al seu aprenentatge.

A l'Escola el Casal hem apostat per un Projecte Natura que:

- Potencia la iniciativa i l'autonomia dels nens/es.
- Estimula la imaginació i la creativitat.
- Millora la concentració.
- Augmenta la cooperació i solidaritat.
- Redueix els conflictes (especialment si no hi han joguines predissenyades sinó que es fan servir materials naturals).
- Ajuda a adquirir més confiança en un mateix per aprendre a resoldre situacions de risc.
- Millora la psicomotricitat.
- Afavoreix el desenvolupament cognitiu.
- Augmenta la seva resistència a malalties en fer-se fort el sistema immunitari.
- Desenvolupa un sentiment durador de connexió amb la natura.
- Preveu la "síndrome per dèficit de natura".
- Ajuda a descobrir la sensació de llibertat.

Aprofitem el bosc per aprofundir en els conceptes que estem treballant a l'aula i ho fem de manera vivencial:

- Matemàtiques: numeració, geometria, seriacions, operacions, mides...
- Llengua (català, castellà, anglès): consciència fonològica, escriptura de paraules i textos, vocabulari, descripcions...
- Psicomotricitat: fina i gruixuda.
- Art: land art.
- Medi: fauna, flora, zoologia, mineralogia...
- Valors: respecte pels éssers vius i per l'entorn, treball en equip, solidaritat, treball de les emocions...

Aprenent amb gamificació

El cicle posa en marxa la gamificació com una eina més dins de la nostra metodologia.

Aquest curs els nens i nenes de primer han triat, com a nom de l'aula, "Som fades i follets". L'aula s'ha convertit en un bosc on viuen aquests personatges i on arriben cartes i missatges d'altres fades i follets més trapelles. Aquests ens conviden a participar en jocs i reptes i a treballar competencialment per anar assolint els objectius que ens plantegem. La gamificació consisteix a resoldre uns reptes, introduir estratègies i habilitats, amb un objectiu didàctic, tot creant una narrativa, és a dir, crear un

món planificat que sigui la porta per aconseguir els objectius competencials i continguts del curs. El joc activa i desperta la part creativa, els infants gaudeixen i s'entusiasmen tot aprenent i alhora es preparen amb la capacitat d'adaptar-se a les noves tecnologies i als nous canvis que ens aporta la vida.

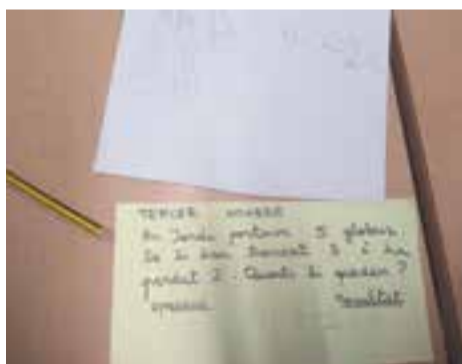
Us presentem una sessió de gamificació d'una durada d'1 h 30.

L'objectiu és posar en pràctica el que hem estat aprenent els últims dies del mes de novembre: numeració fins al 100, les desenes i unitats i la resolució de problemes.

1 Rebem una carta del Follet Trapella. Entre tots la llegim. A la carta ens felicita pels reptes superats i ens proposa seguir treballant...

Què hi ha dins la capsa? Però està tancada amb cadenat!
Decidim obrir els sobres... Hem de superar 3 problemes matemàtics per saber el codi del cadenat.
Per grups ens posem a treballar...

Aconsegüim obrir el cadenat. Dins la capsa tenim un nou repte. Un joc! Consisteix a agafar els nombres i col·locar-los a casa seva (bolets) en funció de la seva desena. Ens posem per grups i comencem! Agafem els nombres amb el matamosques, els col·loquem i passem el matamosques al següent company/a. Estem treballant les desenes!

Obrim la última capsa. Com que ho hem fet tant bé i estem aprenent tant, el Follet Trapella ha decidit fer-nos un regal... UNA BALDUFA PER A CADASCUN DE NOSALTRES. Gràcies, Follet!

Prova superada! Però encara ens queda una capsa per obrir. Som-hi!

Tenim un codi en què cada número està associat a una lletra. Haurem de trobar la correspondència. Creiem que sota de cada número hem de posar la lletra que ens diu el codi. Sí! Ens ha sortit una frase que hi diu: "La clau és sota de 2 desenes i 3 unitats". Descubrim quin és aquest nombre i el busquem per la classe. Hem trobat la clau...

Podeu veure altres exemples de gamificació. Trobareu l'enllaç en aquests codis QR.

Els gustos en el menjar de la gent de Castellar del Vallès

Les nenes i els nens de 1r i 2n de l'Escola Emili Carles-Tolrà hem fet un treball d'investigació sobre els gustos en el menjar de la gent de Castellar.

Tot plegat va sorgir perquè l'alumnat de 2n estàvem treballant l'alimentació i el mercat, i en una conversa ens vam preguntar quines eren les tendències i els gustos en el menjar dels castellarencs i castellarenques.

Vam demanar ajuda als infants de 1r i vam començar el treball d'investigació. Vam decidir les preguntes que faríem a la gent, com per exemple: Què prefereixes, taronja o mandarina? Ens vam adonar que necessitàvem tenir moltes dades i per això preguntàvem a tanta gent com poguéssim: a la família, a les amistats, a l'alumnat de l'escola i a la gent del carrer.

Per fer les enquestes vam treballar a l'escola la salutació, la presentació de l'enquesta i la formulació de la pregunta. Primer ens feia una mica de vergonya preguntar a la gent i ens pensàvem que ningú voldria respondre'ns, però vam poder comprovar que si preguntes de forma educada tothom és molt amable i simpàtic. Vam recollir moltes dades.

Per acabar la investigació vam ajuntar totes les dades, vam sumar amb la calculadora i vam arrodonir la informació per poder fer les gràfiques que serveixen per veure molt clarament i més ràpidament les preferències de la gent.

Després d'analitzar els resultats hem pensat que la nostra enquesta la podrien fer servir les botigues d'aliments de Castellar i els seus proveïdors per saber de quins aliments han de tenir més quantitat. També podria servir per si hi ha aliments que no t'agraden i veus que li agrada a molta

gent, potser t'animes a tornar-los a tastar per veure si han canviat els teus gustos.

Quan hem pensat sobre com havíem fet la investigació ens hem adonat de la importància de ser exactes quan recollim dades i que no hem pogut preguntar sobre tots els gustos ni a tota la població de Castellar perquè era molt difícil i trigaríem molt de temps. Per tant els resultats de la nostra enquesta són només una mostra i no podem saber si tindríem les mateixes respostes si aconseguíssim preguntar a tothom. Això també passa en moltes de les enquestes que veiem a les notícies i als anuncis, són aproximades i no ens podem refiar del tot d'elles perquè no diuen tota la veritat.

Per acabar hem reflexionat sobre els gustos de la gent i hem vist que a cadascú li poden agradar unes coses diferents i ho hem de respectar. Aquests són els resultats de les nostres enquestes:

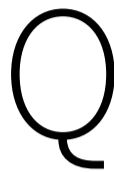
Nombre de persones de l'aliment que ha agradat més	Nombre de persones de l'aliment que ha agradat menys
taronja: 88	mandarina: 86
refresc: 110	aigua: 75
ou ferrat: 108	truita: 67
macarrons: 100	espaguetis: 79
iogurt: 104	flam: 75
hamburguesa: 119	llom: 76
pa de barra: 135	pa de pagès: 42
pernil salat: 112	pernil dolç: 46
sopa: 151	puré: 26
carn: 135	peix: 41
xocolata negra: 117	xocolata blanca: 76
poma: 118	pera: 56
síndria: 114	meló: 67
sopa de fideus: 91	sopa de lletres: 89
croissant: 103	ensaimada: 77
gelat de xocolata: 99	gelat de maduixa: 75
bròquil: 121	coliflor: 45
arròs: 109	fideuà: 71
calamars arrebossats: 104	crestes: 77
pastís de xocolata: 133	pastís de formatge: 75
iogurt ensucrat: 121	iogurt natural: 60
amanida: 111	ensaladilla russa: 69
cigrons: 101	mongetes: 77
mongetes tendres: 128	espinaçs: 52
canelons: 139	lasanya: 42

Mira! Què està passant aquí?

Observar, descriure, discutir i argumentar. Aquests són els verbs més importants en aquesta activitat artística.

Quantes vegades hem entrat en un museu anant de viatge o estant de vacances. I quantes vegades, en aquest museu hi hem trobat quadres. Sabem observar pintures? Ens fixem en tots els detalls que hi apareixen? Imaginem què hi deu estar passant?

Això és el Mira! Això fem cada setmana les nenes i els nens de 2n de l'Escola Bonavista.

El museu entra a la classe!

Llums apagats, fosc, silenci. Seiem a terra i comencem a aparèixer quadres. Quadres molt diferents els uns dels altres. N'hi ha d'alegres, de divertits que ens fan riure, de tristos, d'altres ens fan una mica de por.

Alguns costen d'entendre i cadascun de nosaltres hi veu una imatge diferent. Però totes les pintures ens fan observar i pensar. Observar fins a l'últim detall i imaginar què hi deu estar passant.

Totes les imatges ens expliquen històries i totes ens fan observar amb atenció, pensar, descriure, discutir i argumentar el que hi veiem.

Hem de saber escoltar-nos els uns als altres.

Segur que a partir d'ara, quan entrem en un museu, ens mirarem els quadres d'una manera ben diferent!

⊙ "Una mare està rentant la seva filla, té una palangana al costat decorada amb una flor vermella."
"La mare porta el vestit llarg de ratlles i sembla que té els ulls tancats. Deu estar trista, segur que li ha passat alguna cosa dolenta. Potser està malalta o potser està trista perquè plou i volia sortir a passejar i ara no pot."
"El terra és de rajoles petites, quadrades i decorades amb flors i taques de colors".
"Són pobres. No tenen dutxa i s'han de rentar al menjador amb una gerra plena d'aigua."

⊙ "Aquí veiem una nena reina. Està dreta i seriosa. Porta un vestit blanc, llarg i ple de diamants. La corona és a sobre d'un coixí. No li agrada portar-la. No li agrada ser reina. Deu ser avorrit perquè no poden jugar, només poden fer coses serioses."
"Segur que viu en un palau i la deuen estar retratant."
"A mi no m'agradaria ser rei. Prefereixo ser un nen normal."

⊙ "En aquest quadre hi ha tres germans que són músics. No s'han afaitat, porten una mica de barba. Un toca la flauta i ho deu fer molt bé. Fa cara de fer-ho molt bé. El del costat xiula. Ho sabem perquè té les galtes inflades i això vol dir que agafa aire i xiula."
"L'altre canta. Té la boca oberta perquè està cantant una cançó."
"Sembren pastors."
"Són estrangers, anglesos, o irlandesos... perquè tenen el cabell vermellós."

Un projecte per conscienciar la gent

La classe de 6è de primària de l'escola Josep Gras ha fet un projecte en què s'estudia i es mira d'explicar el canvi climàtic i de quina manera està afectant el món.

El projecte en què han treballat els i les alumnes va estar motivat i va tenir el seu punt de partida a partir de la vaga i manifestació celebrada a Barcelona el dia 27 de setembre del 2019, Fridays for Future va convocar una vaga aquell divendres contra del canvi climàtic, una aturada que pretenia ser d'àmbit mundial.

A partir d'aquest fet, el grup classe es va interessar per aquest tema en concret, de manera que va decidir començar un projecte per entendre millor les catàstrofes ecològiques que es viuen al món. L'estudi va començar per la investigació del desglaçament del gel de Groenlàndia i del pol sud, fent experiments basats en el mètode científic, els membres del grup van formular diverses hipòtesis. Les conclusions que van treure afirmaven que el nivell del mar seria més alt a causa del fet de desfer-se el gel de Groenlàndia. La informació era constant gràcies al seguiment que es feia des de l'Infok, el programa *Què, qui, com?*, documentals, diaris i notícies tant nacionals com internacionals. D'aquesta manera, van conèixer Greta Thunberg i els joves activistes de Fridays for Future, conceptes com l'efecte d'hivernacle, diferents tipus de gasos de la capa d'ozó i energies renovables, entre altres aspectes destacables.

El seguiment d'aquest projecte es va fer gràcies a la creació d'un dossier en què es reflectien tots els avenços que es realitzaven al llarg del trimestre. Unitats de mesura, percentatges, geografia, medi social i natural, la notícia del país i del món, l'article d'opinió, l'entrevista, van ser els eixos al voltant dels quals s'ha centrat aquest projecte.

Com a conseqüència de tot el que van aprendre els alumnes de sisè, s'han fet sessions d'informació a altres companys de diferents edat i cursos, adaptant-les a cada nivell. L'Escola Josep Gras és un centre que és conscient de la problemàtica actual que afecta el planeta i, des de diferents focus, s'ha involucrat i es mira de contribuir en la conservació de la Terra, fent aportacions amb diverses accions: ensenyar reciclatge i reduir la producció de residus de forma que es pugui frenar el canvi climàtic.

ProjectArt: coneixem el poeta Joan Brossa

Al Mestre Pla, l'art forma part dels diversos recursos educatius que conformen la nostra manera d'educar perquè ajuda els nostres alumnes a tenir una formació integral i diversa i els permet evolucionar i desenvolupar-se tot compartint amb els altres.

A través de l'art els nostres nens i nenes tenen l'oportunitat de triar diferents maneres d'expressar-se per créixer. Amb l'objectiu de no perdre de vista la presència de l'art a l'escola, va néixer ja fa més de quinze anys ProjectArt.

ProjectArt és un projecte d'escola en què cada curs, durant el primer trimestre, se centra en una branca d'expressió artística (pintura, escultura, arquitectura, cinema, poesia...) en un artista concret, en un museu de referència, en un corrent artístic... i que fa tots els nostres alumnes treballin de manera de manera simultània el mateix tema.

Aquest curs l'eix del ProjectArt ha estat l'artista Joan Brossa. Els nostres alumnes, tant d'educació infantil com de primària, han tingut ocasió de conèixer la figura d'aquest artista singular i la seva obra. S'hi han acostat a través del treball a l'aula, però també a través de diverses activitats proposades i dutes a terme per personal especialitzat de la Fundació Joan Brossa. Els nostres alumnes han pogut recórrer diversos espais públics de la ciutat de Barcelona per tal de conèixer els seus "poemes visuals".

Com a tancament de projecte l'escola ha programat la representació de l'obra *Embrossa't* a l'Auditori Municipal Miquel Pont. Aquest espectacle, basat en la poesia visual de Joan Brossa, ha fet gaudir grans i petits, veient sobre l'escenari projeccions, titelles, màgia, dansa... tot amb el fil conductor de l'obra de l'artista.

Els alumnes ens expliquen la seva vivència del projecte:

Alumnes d'13:

JOAN BROSSA I EL NOM DE LA CLASSE

A l'aula de P3 un dia ens esperava a la rotllana una capsula misteriosa, en obrir-la vam descobrir un conte molt bonic i interessant amb el títol de *Joan Brossa i el llapis màgic*.

Els nens i nenes de P3 vam escoltar com la mestra ens explicava la història d'un nen anomenat Joan Brossa a qui li agrada moltíssim jugar amb les lletres i fer màgia transformant-les en coses boniques.

A partir d'aquest conte vam realitzar diferents activitats plàstiques amb les que vam descobrir i jugar a les inicials del nostre nom.

Una de les activitats que més ens va agradar va ser estampar la primera lletra del nostre nom i amb totes elles elaborar un poema visual del nom de la classe (els Ponis).

També ens va agradar molt enganxar boletes de colors a la nostra inicial i elaborar unes lletres molt vistoses.

Alumnes de 14:

PROJECTART A LA CLASSE DELS UNICORNS

Un bon dia a la classe dels Unicorns ens va arribar el conte *El llapis màgic de Joan Brossa* de Judith Barnés i Roser Calafell. A través d'ell hem conegut la vida i obra d'aquest artista, poeta i dramaturg.

El que més ens ha interessat és veure com escrivia i transformava la lletra A. És la primera de l'alfabet i la més utilitzada. Aquest procés ens ha portat a construir-la, escriure-la i confegir-la de diferents maneres i amb materials variats.

Hem creat un poema visual anomenat "Carreteres" cadascun de nosaltres ha enganxat la A en la posició preferida en l'espai del mural.

La humanització de la lletra O també ens ha captivat i l'hem pintat amb ceres després d'observar el perfil de la cara i comparar-la amb les nostres.

Com estem coneixent les lletres del nostre nom i de moltes paraules, n'hem fet una tria que hem pintat de color negre. Ens ha servit per crear un paraigües molt original.

Per finalitzar aquest projecte, hem anat a l'Auditori a veure l'obra *Embrossa't*. Ens ha agradat molt veure com les lletres creaven vida per ballar al ritme de la música.

Alumnes de 15:

JOAN BROSSA A P5

Els nens i nenes de P5 hem treballat durant el primer trimestre el famós i conegut poeta i artista Joan Brossa. Per presentar-lo vam fer ús d'una caixa màgica on hi havia el conte de *Joan Brossa i el llapis màgic* que ens va encantar.

A partir d'aquí, vam buscar per internet obres de Joan Brossa. En vam reproduir algunes i vam parlar de les lletres i la màgia de la transformació d'aquestes, perquè, cal dir que Joan Brossa era una mica màgic i nosaltres també vam intentar fer màgia inventant noves formes amb les lletres. Van sortir coses tan originals com un pont fet amb dues P, una escala de lletres, una escala feta amb moltes A, unes peses amb les lletres I i O, entre moltíssims altres invents que vam imaginar!

Per a la decoració del vestíbul de l'escola vam crear "Un mar de lletres", ha quedat preciós! També vam fer una sortida al Velòdrom d'Horta per fer una activitat que es deia "A la recerca de la A". A més, vam anar a veure un espectacle visual i musical que es deia *Embrossa't*, va ser espectacular! I és que Joan Brossa és tot un artista que ens ha inspirat i hem après com mai haguéssim imaginat!

Alumnes de 1r:

EL ZOO DE LES LLETRES

Els nens i nenes de primer, contagiats de la màgia de Joan Brossa, hem transformat les lletres de l'alfabetari en animals! Amb materials senzills (globus, plomes, llana...) hem imaginat i creat el nostre petit zoo de lletres. I, tot jugant, hem descobert que la poesia és a tot arreu!

Alumnes de 2n:

ELS NENS DE SEGON CONEIXEM JOAN BROSSA I LES EMOCIONS

Al llarg del primer trimestre, a la classe hem estat coneixent i treballant Joan Brossa. En un conte que vam llegir vam veure que tenia un llapis màgic i una vareta màgica.

Amb el seu llapis màgic escrivia poemes i un dia el llapis màgic va fer una A al revés, i semblava un cap de bou.

Quan anava pel carrer Joan Brossa s'imaginava coses. Imitant el que s'imaginava, nosaltres vam agafar una A i la vam decorar (disfressar) amb una emoció.

Alguns vam fer una A divertida, d'altres enfadada, nervioses, tristes i fins i tot alguna enamorada.

Primer vam dibuixar la nostra A i vam pensar quina emoció volíem fer i vam escriure el material que necessitariem. Després en un cartró vam dibuixar la A amb un regle i la vam retallar. Després de decorar-les, ens van quedar unes As molt xules.

Alumnes de 3r:

BROSSA, FONT D'INSPIRACIÓ

Els alumnes de 3r hem treballat Joan Brossa durant el primer trimestre de diferents maneres. A llengua catalana hem fet poemes visuals amb cal·ligrames inspirats en els poemes visuals de Brossa, a plàstica vam fer la inicial del nostre nom decorada

amb inspiració brossiana, i finalment, vam anar a visitar els Jardins Brossa a Barcelona.

Ens ha agradat molt i hem après moltes coses.

Alumnes de 4t:

BROSSA, POEMES VISUALS I JOCS AMB LES LLETRES

A l'escola, durant el 1r trimestre, hem estat realitzant un projecte sobre Joan Brossa. Els alumnes de 4t vam anar a visitar els Jardins Brossa a Barcelona, on vam dur a terme una gimcana molt dinàmica i divertida sobre l'artista. A l'aula hem estat realitzant diferents treballs per conèixer millor la seva vida i la seva obra. Ens ho vam passar molt bé decorant la nostra inicial seguint l'estil Brossa i creant diferents poemes visuals.

Alumnes de 5è:

BROSSA, POEMES OBJECTE.

Durant el primer trimestre, a cinquè hem estat treballant el poeta i artista Joan Brossa. D'una banda, davant la motivació mostrada pels alumnes en descobrir els seus poemes objecte tot donant la seva pròpia interpretació, es va fer la proposta de construir els seus propis poemes objecte. En grups van fotografiar diferents objectes quotidians que, en relacionar-los, transmetien un missatge que ells/es mateixos havien ideat en construir la seva creació.

D'altra banda, vam visitar els Jardins Brossa a Barcelona, on vam gaudir d'una visita guiada amb activitats que ens endinsaven encara més en l'obra i la vida del poeta. Aquesta sortida ens va servir d'inspiració per dur a terme la proposta de construir una maqueta d'un parc amb escultures d'elements característics en la poesia de Brossa com ara lletres, cartes i daus.

Alumnes de 6è:

BROSSA I LA POESIA TRANSITABLE

Joan Brossa va ser un escultor i pintor que feia poesia visual. A Joan Brossa li agradava fer poesies visuals sobre els llibres i la literatura, la màgia, els barrets, les ulleres... També feia poesia transitable o urbana, que eren escultures que es troben al carrer. A classe vam fer uns treballs per conèixer millor Joan Brossa. Ara explicarem dos d'aquests treballs:

- La carta: ens van repartir una carta de la baralla espanyola i vam omplir una fitxa buscant semblances i fent comparacions. Després vam escollir una semblança i vam fer el nostre dibuix.

- La maqueta: ens van repartir uns sobres amb diferents elements: cartes, lletres o daus. Havíem de construir una maqueta amb els elements que ens havia tocat, i també podíem agafar-ne alguns més. Amb totes les figures havíem de crear un parc amb una escultura de poesia transitable.

Els treballs que hem realitzat ens han ajudat a aprendre i a conèixer aquest artista. També hem après nous tipus de poesia.

Ens ha agradat poder fer el treball del ProjectArt de Joan Brossa perquè és un artista que té molta personalitat i hi ha coses de la seva vida o dels seus gustos que coincideix amb nosaltres. Ens ho hem passat bé fent les activitats i també ens ha ajudat a despertar la nostra creativitat i imaginació.

La gota musical: construcció d'instruments

Un bon exemple per entendre què es pretén i què es pot aconseguir treballant continguts i competències de manera transversal utilitzant la metodologia per projectes.

Tot comença amb un encàrrec que ens suposa tot un repte! Fer instruments afinats i que tinguin una estructura robusta, no es tracta de fer una manualitat decorativa, els nostres instruments han de sonar bé i s'ha de poder fer música amb ells.

La iniciativa agafa tot un sentit quan gràcies a l'organització solidària Cop de Taca ens fan conèixer el projecte "La gota musical".

Els responsables de "La gota musical" treballen perquè la música arribi a tots els nens i nenes de Panamà que no tenen accés a la cultura de manera lúdica i educativa.

Ens fem la pregunta: I si els ajudem perquè es puguin construir els seus propis instruments? Els podríem fer arribar alguns exemples? Els podem fer arribar de quina manera hem construït els nostres?

Haurem d'explorar quins materials són els més adients, haurem de partir de materials que es puguin obtenir del reciclatge dels objectes que es tinguin al voltant, aprendre a fer servir les eines que es necessiten, aprendre a afinar i descobrir la relació que hi ha entre les freqüències del so i les longituds del material que provoca aquest so.

Quan tinguem els instruments construïts haurem de comprovar que tot funciona, tocarem tots junts un blues i descobrirem una música popular que en els seus orígens feia servir instruments casolans fets amb el poc que es tenia.

Què farem amb aquests instruments? Farem una exposició del projecte a les famílies i a altres grups del centre on l'alumnat mostrarà el procés de creació i farem un petit concert conjuntament. Contactarem amb l'ONG per fer la donació dels instruments i els farem arribar les instruccions perquè ells mateixos puguin construir-los.

Per concloure el projecte reflexionarem amb tot el grup per valorar tot allò que hem après de manera natural: fomentar el treball cooperatiu i autònom, la superació de dificultats, enfortir valors, compartir el goig de fer música...

Cercar el repte que provoca la motivació en l'alumnat és la pretensió que tenim els docents, fer que ells recorrin el camí i ajudar-los a superar els obstacles és la nostra feina de cada dia. Que se sentin orgullosos del que han fet i après és la nostra màxima aspiració.

© Preparant l'actuació.

© Xilòfon fet amb llistons de fusta de pi i estructura de fustes reciclades.

© Metal·lòfon fet amb tubs d'alumini i una estructura de reciclatge.

© Instrument en construcció.

© Cal practicar i afinar els instruments.

© 2 models diferents de Cigarbox.

Projecte Steam

La capacitat de fer-se preguntes i el repte de resoldre-les utilitzant qualsevol recurs fomenten gran part de les nostres pràctiques educatives.

Quan parlem del sol i la lluna podem pensar moltes coses; de quin material està fet el sol?, podria viure la terra sense lluna? es pot apagar el sol?, podríem trepitjar la lluna si fos triangular? Són moltes les preguntes que sorgeixen dels infants quan apareix una oportunitat d'aprenentatge. Així doncs, als nostres espais d'aprenentatge mostrem curiositat, fem hipòtesis, investiguem, connectem, creem, compartim, calculem, ens emocionem i aprenem.

La paraula 'steam' és un acrònim en anglès de ciència, tecnologia, enginyeria, art i matemàtiques.

A la nostra escola treballem de forma globalitzada i transversal, contextualitzant l'aprenentatge, omplint-lo de significat. Fomentar les bones preguntes és un dels objectius principals dels mestres, potenciant el desenvolupament del pensament crític, aportant propostes per millorar el seu entorn. Cada nen o nena pot construir el pensament i aprendre de formes diferents, i una d'aquestes pot ser amb les mans, manipulant, creant, construint... Encabir en els nostres projectes conceptes com la ciència, la tecnologia, l'enginyeria, l'art o el raonament matemàtic il·lumina la mirada dels infants de l'escola però, especialment, potencia la igualtat.

Us heu preguntat mai si es pot llançar un ou des d'una altura de 2 metres sense que es trenqui? Aquesta és una de les preguntes que ens va fer l'equip STEAM de l'escola a la resta de mestres. Ràpidament, ens vam posar a treballar en grup, dissenyant i construint ginys per resoldre la pregunta. Al sortir al pati a posar-ho en pràctica, de seguida un grup nombrós de nens i nenes es van afegir a l'activitat explicant què pensaven. Aquesta perspectiva resulta un enfocament més variat, proper i atractiu pels infants. Integren continguts i objectius i desenvolupen competències d'àrees diverses, tant instrumentals com de valors.

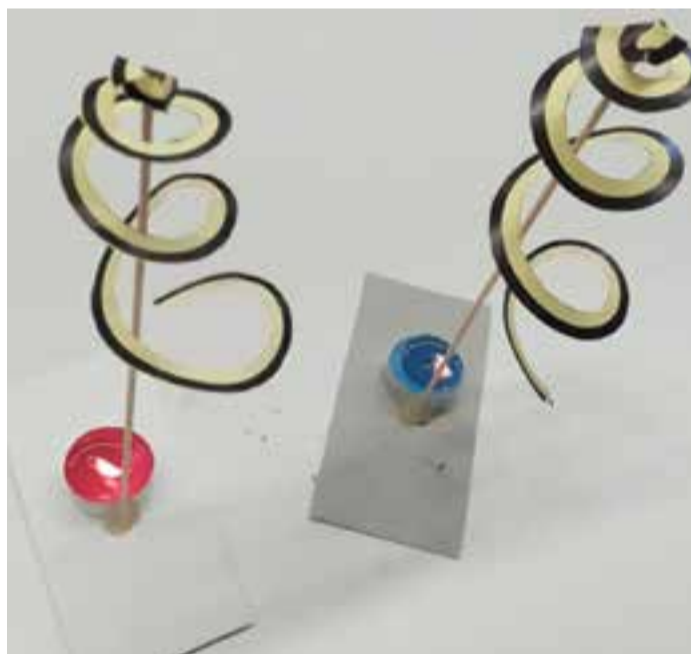
Enguany a la XII Trobada Pedagògica de l'Escola El Sol i La Lluna oferirà a la comunitat educativa una mostra de la innovació que estan duent a terme els seus fill i filles. Podeu conèixer algunes pràctiques portades a terme a l'escola en format audiovisual seguint els codis QR adjunts.

© Constucció de politges de manera creativa (1).

© Experimentem amb plantes per fer sabó (1).

© L'art i la ciència van junts.

© Les matemàtiques estan prenent a la nostra vida.

© Taller de robòtica internivells.

© Amb la Mystery Box descobreixen aspectes d'enginyeria.

Percushow

La dimensió expressió i comunicació corporal fomenta en els nostres alumnes la presa de consciència del propi cos i la comunicació mitjançant el moviment corporal; augmentant així el seu desenvolupament emocional. (Equip de professors)

Aquest trimestre els alumnes de 2n d'ESO de FedacCastellar hem dissenyat un projecte interdisciplinari relacionat amb l'àrea de música i educació física. Aquest està basat en una coreografia artística de *body percussion*. La nostra *performance* musical tracta de les diferents maneres de fer ritmes i percussió amb el nostre cos i amb objectes.

En la primera sessió els professors ens van presentar el projecte, la idea va ser engrescadora, música, ritme, expressió, moviment... ens va agradar molt. Tot seguit el grup es va dividir en dos i mitjançant una pluja d'idees, entre tots vam poder dissenyar els primers passos rítmics amb pilotes, cercles, tubs de so, escombres, paperines i un duo de hip-hop. No ha estat fàcil, calia estar molt concentrat per fer coincidir el ritme de la música amb el nostre. De vegades ens faltava espontaneïtat en els moviments, semblàvem uns robots... Sort hem tingut dels nostres professors, l'Oriol (professors de música) és inesgotable, tot ell és una caixa d'idees, no para de corregir-nos per millorar així, dia a dia, la nostra coreografia. L'Òscar (professor d'educació física) deu ser cosí germà d'ell. Cap, cames, tronc i la ment, deia; tot havia d'estar al seu lloc.

Durant unes setmanes no hem parat d'assajar tota la *performance*, de fet la nostra classe la va presentar al Carnashow que cada any fem al pavelló esportiu i on tots els cursos d'ESO participen. Uf, quins nervis vam passar, tothom ens estava mirant. Als nostres companys i mestres els va encantar! Va ser genial! Semblava uns d'aquells concursos televisius on es presenta la gent cantant, ballant o fent acrobàcies...

Arabé, tot plegat ha valgut la pena. Tot esforç sempre dona uns bons fruits, molts dels nostres companys/es no ho tenien clar en un principi, però a poc a poc han guanyat confiança amb ells mateixos i finalment els ha sortit bé. L'esperit d'autosuperació ha estat ben present en tot moment i això que n'estem farts, de sentir per part dels pares i mestres que d'això no en tenim gaire. El treball en equip fa que un s'impliqui més, no pots abaixar els braços, cadascú ho fa a la seva manera, el millor possible, si pot ser! El resultat ha estat millor del que pensàvem. Ben pensat, potser sí que ens podríem presentar a un programa televisiu i provar sort.

© Al gimnàs, assajant la coreografia.

© Comença l'acció, tothom concentrat...

© Pilotes de bàsquet i cercles en acció.

© Un grup a la sala de música, duo hip-hop, tubs, cercles, pilotes...

Gaudim la llengua

© El Gerard gaudeix de la lectura estirat a terra.

© L'Ian practica el dictat mut.

© La Berta i l'Aina practiquen vocabulari en anglès.

© El Gerard i el Blai juguen al 'memory' ortogràfic.

Setmanalment, els alumnes de cycle inicial dediquem una hora a experimentar, viure i compartir l'aprenentatge de la llengua entre els diferents cursos a través de diferents racons.

Des del curs passat, l'Escola FEDAC Castellar hem incorporat una nova manera d'exercitar la llengua afavorint l'adaptació al ritme d'aprenentatge de cada infant i la seva autonomia. Es tracta dels racons de llengua, tant de català, castellà com anglès, que es realitzen cada divendres de 12:00 a 13:00.

Els alumnes escullen el racó on volen anar, en el qual hi poden haver un màxim de tres alumnes de primer i tres alumnes de segon, de manera que a cada racó sempre hi ha alumnes dels dos cursos. Hi ha un total de vuit racons, dels quals quatre són a la classe de primer i quatre a la classe de segon. Arribada l'hora, cada infant es dirigeix a l'aula que li correspon.

Els racons són els següents:

Lectura: els infants tenen llibertat d'escollir diferents tipologies textuais per gaudir de la lectura en diferents idiomes.

Dictat mut: cada nen té una plantilla amb tres requadres. Han de dibuixar les imatges que se'ls proporcionen i després han d'intentar escriure el seu nom correctament. Un cop acabat, han d'agafar les solucions i s'autocorregeixen les faltes d'ortografia.

Comprensió lectora: se'ls proporcionen diferents jocs de dibuixar, pintar i localitzar errades, els quals poden realitzar només si llegeixen i comprenen les instruccions de cadascun.

Anglès: disposen de nombros material manipulatiu per repassar i millorar l'adquisició de vocabulari en anglès, així com la seva ortografia.

Creació de paraules: cada alumne té moltes lletres en format paper al seu abast. En papers de colors, han d'anar enganxant-les de manera que vagin creant paraules.

Creació d'històries: disposen de titelles, *story cubes* i plantilles amb escenes de contes per tal de fomentar la creativitat i facilitar la creació d'històries diverses.

Jocs de llengua: els infants poden jugar a un joc d'endevinalles, un *memory* ortogràfic, un altre de relacionar frases amb les imatges que corresponen i un últim joc d'escriure el nom de diferents imatges amb fitxes manipulatives.

Cal·ligrafia: com també és important acabar de perfeccionar el traç de les lletres, també existeix aquest racó de treball més sistemàtic on copien frases divertides.

Els alumnes es mostren molt motivats, tal com podeu veure en aquest comentari.

“

M'encanta el racó de creació d'històries. Quan faig aquest racó m'invento històries molt xules i després quan acabo, la meva professora m'ensenyava les paraules que no he escrit bé i aprenc amb quines lletres van.

”

© A vegades la lectura també esdevé un moment per compartir.

© La Carla i l'Emma es diverteixen pintant seguint les instruccions.

© El Joan i el Marc aprenen a escriure amb el material manipulatiu.

© La Martina, la Berta i el Martí creen conjuntament una història.

Batxillerat d'arts: capacitat creativa

Adreçat a joves amb inquietuds artístiques i sensibilitzats per l'expressió i la creativitat, aquest curs s'ha començat a impartir aquesta modalitat a l'Institut Castellar.

El batxillerat artístic és una etapa postobligatòria que forma part de l'educació secundària i que consta de dos cursos acadèmics. La seva finalitat és formar de manera integral i bàsica l'alumnat, i orientar-los i preparar-los per a l'ensenyament universitari, per als estudis de formació professional específica de grau superior i per a la vida activa.

En aquest batxillerat es treballa: El dibuix artístic, que és el recurs bàsic per a l'expressió gràfica del pensament visual que permet transmetre coneixements i també contribueix a crear-ne de nous. És el llenguatge universal per a la comunicació i la representació gràfica que ens donen les experiències visuals.

La cultura audiovisual com a eina imprescindible per a comprendre tot el món que ens envolta. A més a més, també ens facilita els mitjans per a què cada persona pugui mostrar com veu aquest món. La publicitat inspirada en l'art, tant important en els nostres dies, ens mostra el nostre entorn des del punt de vista d'obres i autors de diferents èpoques, els quals ens serveixen de referència de diversos dissenys (gràfic i publicitari...)

El fonament de les arts és una matèria lligada a la història de l'art que té la finalitat d'identificar, analitzar i interpretar obres d'art, com la pintura, l'escultura, l'arquitectura, la cultura visual, les arts escèniques i la música.

Valorar la contribució de la dona en l'art i la cultura en general en el pas del temps, i es reflexiona sobre els papers socials assignats a les dones i els homes al llarg de la història.

El dibuix tècnic té un llenguatge propi format pels elements de la geometria: rectes, circumferències, triangles, polígons... És un llenguatge universal que es fa servir en el procés de recerca, disseny i solució de diversos tipus de problemes que es poden plantejar en la construcció d'un objecte o en un espai imaginat.

Com a instrument d'investigació i de creació en els projectes de disseny gràfic i industrial, d'arquitectura, d'enginyeria i d'urbanisme, desenvolupa la visió de l'espai i la imaginació creativa.

En definitiva, el batxillerat artístic permet obrir moltes portes de futur a aquelles persones amb imaginació, sensibilitat i visió estètica. Per apassionats del dibuix, la pintura, la creació audiovisual, el disseny, etc. Crea experiència personal fent allò que t'agrada. En aquesta pàgina en veuràs una petita mostra.

© Grup de treball.

© Gos.

© Guernica.

© Picasso i la guerra.

© Papereres menja-plàstic.

© Paris.

Una passa cap a un nou món

Els alumnes de 1r de batxillerat de l'INS Puig de la Creu investiguen i treballen en diversos projectes sobre la fabricació i l'ús dels mòbils.

Per fer els diferents projectes hem seguit la metodologia de grups d'experts, això vol dir que hem dividit la classe en diferents grups i cada un se centrava en un apartat diferent per convertir-se en expert en aquell aspecte: tecnologia, ecologia, economia, ONG, usuaris i salut. En una primera fase cada grup va fer una recerca general sobre els mòbils partint d'una notícia falsa. Buscant què era cert i què no, dins del àmbit d'experts de cada grup, es van aprendre un munt de coses dels mòbils.

Cada grup d'experts, a través d'una aplicació en línia, va posar en comú la informació que va trobar i així la va poder compartir amb la resta de grups perquè aprofitessin la informació necessària per a la segona fase.

Seguidament, en aquesta segona fase, es van fer diversos projectes que podien ser en forma de revista, maqueta, vídeo o el que es creïés més adequat. La idea era poder compartir la informació trobada amb la resta de l'institut.

Un grup va fer un vídeo que es posarà a disposició del professorat per ser utilitzat a les tutories. Un altre va fer una revista sobre l'ús del coltan i la seva problemàtica. Dos grups van fer maquetes que reflectien la problemàtica en l'ús dels mòbils i una comparativa entre l'impacte al medi de diverses marques. Un altre grup va estar treballant per tal de convertir el nostre centre en un punt de reciclatge de mòbils, i el darrer grup va fer una exposició en format mural. Les maquetes i el mural han estat exposats al centre un parell de mesos.

A través d'una enquesta vam poder estudiar la opinió dels usuaris: Sobre l'edat en què les persones tenen mòbil, hem esbrinat que el 53,8% de persones ha tingut un mòbil abans dels divuit anys, un 15,4% ha tingut mòbil entre els 18 i els 40 i un 30,8% a partir dels quaranta. Sobre les marques més utilitzades, hem esbrinat que són iPhone (49%), Samsung (21%), Huawei (17%), Xiaomi (12%) i BQ (1%). Sobre el temps d'utilització de mòbil vam preguntar quantes hores l'utilitzaven al dia. Un 76% va afirmar que l'utilitzava més de 3 hores i un 24% menys de 3 hores. Per estudiar el grau de necessitat del mòbil vam preguntar si es considerava una eina imprescindible i un 86% dels enquestats ens va contestar que sí que és imprescindible, contra un 14% que ens va dir que no.

D'altra banda ens hem adonat del que comporta la fabricació d'aquests dispositius al medi i als humans. Per obtenir el coltan, han estat deforestats boscos, que són hàbitat de moltes espècies, entre elles els goril·les i els elefants. Pel que fa als drets humans, a les mines d'extracció de coltan s'utilitza mà d'obra infantil. I, al ser materials escassos i de difícil extracció, han esdevingut motiu de diversos conflictes armats. Aquest projecte ens ha fet reflexionar sobre l'ús que donem als telèfons. Ens hem conscienciat del que comporta canviar de forma freqüent el mòbil i per això hem decidit convertir el nostre centre en un punt de reciclatge de telèfons. Nosaltres hem iniciat el canvi, ara et toca a tu.

© Representació del'impacte de diferents marques de telèfons mòbils.

© Alumnes treballant en la confecció de dues de les maquetes.

© Impacte del coltan sobre el planeta i les persones.

© Representació dels impactes com a usuaris.

Respectem el planeta

El planeta ha sobreviscut a un nombre interminable de desastres naturals, però no sabem si sobreviurà al desig de consum inabastable que tenim, un consum que ens porta a transformar i utilitzar recursos naturals que contaminen el nostre entorn.

Una de les últimes trobades i que està fent "furor" entre els éssers humans d'aquest planeta és ofegar rius i mars, i de pas totes les criatures que hi viuen. Ja són moltes les veus que s'estan aixecant, a nivell mundial, per fer ressò del greu problema que estem creant i del qual no s'ha sigut plenament conscient fins que no hem vist les imatges d'animals marins que moren atrapats en un maremàgnum indissoluble de plàstics, o quan hem descobert que els peixos que ens mengem estan plens de micropartícules de plàstic que no sabem com afectaran la nostra salut en els propers anys.

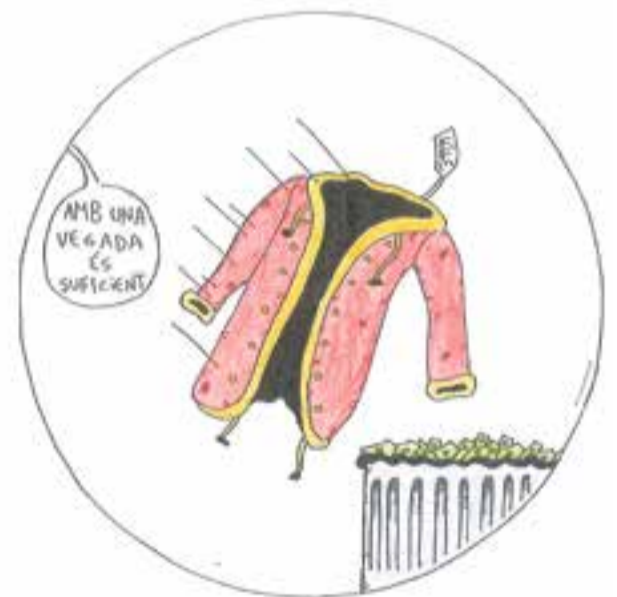
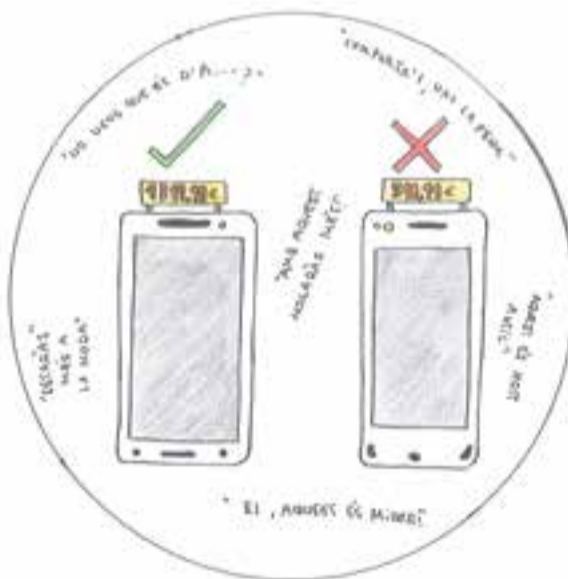
Un altre costum que s'ha generalitzat entre diferents generacions és el de l'ostentació que fem de la indústria de la moda, roba d'un sol ús, roba que genera grans controvèrsies i que també planteja nous dilemes, perquè aquesta in-

dústria és una de les més contaminants. Per buscar solucions es planteja analitzar com realitzem les compres (de manera compulsiva i irrefrenable) les persones del països rics. Noves veus s'enlairen, preocupades per aquest consum massiu, recordant que la reducció del consum, la reutilització (roba de segona mà), la roba compartida i altres noves propostes s'estan aixecant per conscienciar sobre la nostra responsabilitat.

També estan a "l'última" els abocadors del luxe i les noves tecnologies. Hem de comprar d'immediat el nou aparell de telefonia mòbil que s'ha llançat al mercat (i cada any ens bombardegen amb un de nou!), hem de sentir entre les nostres mans europees la frivolitat dels nous accessoris que ens faciliten poder inundar les xarxes socials amb selfis que han passat per un miler de filtres, i que deixen a la intempèrie la nostra intimitat. I què fem amb els mòbils vells?, on van parar tots els ordinadors i d'altres estris que s'han quedat "obsolets"? Doncs als abocadors del luxe, als països del Tercer Món que viuen ofegats pel desig de nova tecnologia que tenim la resta del món.

Hem de ser conscients, hem de saber que qualsevol acte té conseqüències i per tant hem de recordar que els problemes mediambientals no són exclusivament dels segle XXI (encara que ara és quan ens estem abonant, tal com hem citat abans!) i dels habitants actuals del planeta, sinó que serà una de les més incògnites que estem deixant a les generacions futures. Però fixeu-vos, ja en el segle XIX van haver-hi lleis i moviments de caire preservacionista per pal·liar uns processos industrials que contaminaven els ecosistemes. Va ser després de la Segona Guerra Mundial quan va començar la consciència social del moviment ecologista i/o mediambiental, quan es va començar a parlar de la gestió sostenible dels recursos, dels canvis en les polítiques públiques i, ja més endavant, quan vam començar a ser conscients com a ens unipersonals que les nostres accions tenien conseqüències greus per a aquest planeta que ocupem i que ens procura tot el que tenim.

Què fas tu per evitar aquestes situacions?

Projecte compartit d'escola SOS la Terra i Primer Congrés pel Medi Ambient

Alumnes de l'Escola Joan Blanquer

Ja fa uns quants anys que sentim a parlar del canvi climàtic i de totes les repercussions que està tenint per al medi ambient del nostre planeta.

És un fet provat que en gran part el canvi climàtic està sent provocat per l'estil de vida, gens sostenible, que té la societat actual, i pels interessos econòmics que hi ha al darrere, que ens han convidat a consumir i consumir productes sense mesura, generant residus de tota mena molt difícils d'eliminar.

Hi ha una manca important de consciència col·lectiva davant les conseqüències que suposen fets com l'ús d'energies no renovables, l'augment d'emissions de CO2 a l'atmosfera per part d'indústries i transports, la uti-

lització indiscriminada del plàstic, la manca d'hàbits en la selecció i separació dels residus a les cases, etc. Davant de tot això, el divendres 6 de març del 2020 l'Escola Joan Blanquer ha celebrat el seu 1r Congrés pel Medi Ambient.

Al llarg de tota aquesta setmana, tots els nens i nenes de l'escola han treballat al voltant dels problemes que afecten el planeta Terra i que s'han convertit en una emergència que cal atendre. Les activitats realitzades s'han emmarcat en un projecte compartit que hem anomenat SOS la Terra i han estat molt variades: sortides per a l'observació del medi natural i la recollida de dades, exposicions, experiments a l'aula de ciències, conferències d'experts, enquestes, tallers per a la reutilització de mate-

rials, elaboració de missatges publicitaris de conscienciació...

Entre tots hem detectat problemes, n'hem investigat i debatut les causes, hem tret conclusions, i hem buscat i proposat solucions.

Finalment, durant el Congrés, els diferents cursos de l'escola han exposat i compartit amb les seves ponències el seu treball a la resta dels companys i mestres.

A través dels articles publicats al bloc de cada curs i que podeu trobar a la pàgina web del Joan Blanquer, us convidem a tots a conèixer més a fons les activitats que han dut a terme els infants de l'escola i, a través d'ells, a prendre consciència de tot allò que cadascun de nosaltres pot canviar per salvar el planeta.

l'Emili

FUNCIÓ EDUCATIVA
FEDAC
CASTELLAR

30 anys
INS CASTELLAR

INS Puig de la Creu

Escola Municipal d'Adults

L'Ajuntament de Castellar del Vallès des de la Unitat d'Imatge s'ha responsabilitzat del disseny i la impressió d'aquesta revista

Coordinació:
Centre de Recursos Pedagògics Vallès Occidental VIII